

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA SITUACIÓ DE ITALIA.

¡Pobre poble italiá, ab la ditxosa triple aliansa l' han bèn esclafat!

PUNYALADA DE TRAIADOR.

os que diuen que 'ls catalans som apegats a la nostra y mirém ab desdeny y rezel a la gent castellana, algunas vegadas tenen rahò.

En cambi 'ls que diuen que 'ls castellans portan l' esperit de imposició a la massa de las sanchs hasta 'l punt de que tot lo que tocan tractan de uniformarho, vulgas no vulgas, a la seva manera, tenen rahò sempre.

Es una mania tonta la de pretendre que tots parlém castanyola, menjém sigróns y usém sombrero manxego; y es tan més de sentir aquesta mania, en quan justifica y dona forsa a las tendencias anti-patrióticas del separatisme.

Actualment está sobre 'l tapet una qüestió grave y de molta trascendencia; ab motiu de la publicació del Códich civil redactat pèl Sr. Alonso Martínez.

Rebé aquest bon senyor l' honròs encàrrech de codificar la legislació civil, subjectantse rigurosament als preceptes consignats en unas bases que a son degut temps sigueren aprobadas per las Còrts.

La base 5.ª deya textualment: «que las provincias y territoris ahont subsisteix lo dret foral (y en aquest cas, entre otras regions, se troba Catalunya) conservarian per ara aquest dret en tota la seva integritat, sense que sufrís alteració 'l seu actual règimen polítich per la publicació del Códich.»

Ara bé: 'l Sr. Alonso Martínez ha procedit ab una lealtat, ab una hidalgüa tan castellanas, que per dessota de la toga del legislador, a l' hora menos pensada, ha sortit una especie de fulla de ganivet de Albacete dirigida al cor de las regions que practican, y volen conservar lo seu dret foral, per la senzilla rahò de que ab ell viuen bé, sense causar a las demes la més petita lessió, ni la més mínima molestia.

Es veritat que 'l nou Códich civil conserva en aparença 'l dret particular de cada regió, que de lo contrari s' hauria vist la trampa. Lo que no conserva, lo que posa en perill es la condició natural de las personas que han de regir-se per aquest dret.

Hi ha en lo Códich, un article 15, que aplicat a Catalunya donará 'ls següents resultats:

No serán considerats com a catalans sinó 'ls fills de pare y mare catalans nascuts a Catalunya y que no s' avehinin en qualsevol de las provincias ó territoris de dret castellà.

Si un català s' casa ab una castellana, los fills de aquest matrimoni serán castellans.

Si un matrimoni català té un fill a Madrid, ó a qualsevol de las comarcas de dret comú, aquest fill será castellà.

Si un català s' fa vehi de Castilla, passa a ser castellà.

En cambi, si un castellà s' casa ab una catalana, los fills no serán catalans.

Si un matrimoni castellà té un fill a Catalunya, aquest fill no será català.

Si un castellà s' fa vehi de Catalunya, continuarà sent tan castellà com sempre.

Justicia castellana, que arribará a ferse més célebre que la famosa justicia catalana!...

Es allò de tirar una moneda a cara ó creu: surt cara, jo guanyo; surt creu, tú perts. A Catalunya li toca perdre sempre.

Deixant apart lo que té de humillant y depressiu una disposició tan poch equitativa ¡qui será capás de calcular en aquest moment lo número de qüestions, litigis, enredos y disgustos a que pot donar lloch l' aplicació del article 15 del nou Códich, al destruir lo carácter homogéneo de la familia catalana!

Dadas las diferencias radicales que hi ha en los drets del pare, y en las condiciones de la mare y dels fills, segons la legislació comú y la legislació foral ¡cóm ha de ser possible precisar y armonisar los drets legítimaris, per exemple, si 'ls fills de un mateix matrimoni han de regir-se 'ls uns pèl dret de Castilla y 'ls altres pèl dret de Catalunya?

¡Y cuántas qüestions difícils no surgen! ¡Y quin brutit més bestial de donar feyna als advocats y als escriptors!

Ja no s' contentan ab dirigirnos una punyalada seca: la fulla del ganivet está impregnada del veneno de la discordia dintre de la familia.

Contra aquest perill que 'ns aménassa, casi no hi ha més remey que l' aplicació del ridicul sistema que predican los catalanistas més ferrenys, aixó es: rodejar a Catalunya de una especie de muralla de la Xina y no fer nos ab ningú.

Si 'ns enorgullim de ser catalans, cuydado a moure 'l peu de Catalunya, que al més petit descuyt podriam tornarnos castellans sense notarho. Guardémnos com de la peste de casarnos ab dona castellana: de ponent: *ni dona ni vent*. Y sobre tot si tenim la senyora embrasada, procurém que no li vinga desitj de sigróns, ni de formatje de Burgos ni de *mantequilla* de Soria, ni de res, que si arribava a saberho 'l Sr. Alonso Martínez sería capás de declarar castellana a la criatura que al neixe mostrés sobre la pell qualsevol taca sospitosa.

Ab molta rahò ha pogut dir lo Sr. Maluquer que l' autor del Códich civil tracta a las provincias forals ab menos consideració que Alemania a l' Alsacia-Lorena, que al tot y ser paissos conquistats, deixa que s' regixin pèl Códich civil francès.

¿Es que per ventura nosaltres som paissos inferiors als que prenen dominarnos?

En tot cas consti un argument que tanca de cop. Lo dret català es més liberal y més ample que 'l castellà. Aixís, per exemple, un pare de familia català pot testar, si li dona la gana, al istil castellà; mentres que un pare de familia castellà, encara que vulga, no pot testar a la catalana.

¿Y hem de perdre nosaltres aquestas facultats superiors, causa principal de la laboriositat, de la honradés, de l' esperit previsor y hasia de la prosperitat que distingeix a las provincias catalanas, perque a un Sr. Alonso Martínez li donga la gana de deprimirnos y esclavirnos?

May de la vida. Contra las punyaladas, per traydorras que sigan, hi ha una corassa: la reselució.

¡Catalans, en guardia!

P. K.

Roma hi ha hagut grans desordres. Lo que ha incitat als perturbadors de la tranquilidat ha sigut la rahò poderosa y suprema de la fam.

Numerosas familias están passant una miseria espantosa; la feyna falta, cundeix la desesperació y de la miseria al desordre no hi ha més que un pas.

Italia, una de las nacions més prósperas al constituirse, ha tingut la inmensa desgracia, ó millor dit ha comés l' error imperdonable de aliarse ab los alemanys.

De aquí dimanán todas las sevas desventuras. La aliansa ab Alemania li imposa 'l deber de sostenir un exercit y una marina superiors a las sevas forsas. Italia es un soldat que 'l pés del fusell, li fa doblegar las camas.

Contra 'ls obrers sense feyna, que no poden emigrar, y que invadeixen los carrers demanant pa y trencant anals ha desplegat lo únich que avuy posseheix: la ffora bruta. Los italians demanan pa y 'l govern los envia plom. Los que no moren van a la presó y allí s' consideran felissos, perque allí, hó ó dolent, al menos menjan ranxo.

¡Pobra Italia! ¡Cars pagarà 'ls seus errors! Filla ingrata de la rassa llatina ha deixat als seus germans, perentendres ab los seus enemichs, y avuy comensa a tassar las lógicas consecuencias.

Prenguin exemple de aquests successos los governants espanyols.

Cert que nosaltres, políticament no 'ns hem aliat ab ningú; pero cada tractat de comers qu' hem fet ab nacions més poderosas que la nostra, es una especie de sangria oberta que acabarà per escolarnos.

¡Ay del dia que 'ns quedem sense sanch a las venas! Quan falta la sanch, comensa 'l desvari. Y 'l fruyt de aquest desvari son las tristes escenas que han ensangrentat los carrers de Roma.

En la comissió de actas del Congrès, s' ha tractat de la elecció d' Enguera. ¡Quina elecció més espanyola! Lluytavan dos ministerials, y se n' han fet a la alsada de un campanar. Desde las tupinadas a las actas en blanc; desde las amenassas a una partida de bandolers, que trabuch en má imposavan la seva santa voluntat.

En lo successiu ja no dirán los candidats ministerials:—Conto ab tal ó qual arcalde.

Dirán:—Conto ab tal ó qual capitá de lladres.

¡Quina vergonya!

Segons los castellans «no hay plazo que no se cumpla, ni deuda que no se pague.»

Oberdank era un patriota italià, que apenas acusat de que tractava de fer una revolució per restituir lo territori de Trieste a Italia, va ser fusellat iniquament sense formació de causa. En vá la mare de aquest infelís im-

plora clemencia al govern austriach. No varen escoltarla.

Avuy aquella pobra dona, ab motiu del suicidi del hereu de la corona austriaca, ha enviat una carta al emperador, recomenanti que fassa com ella, que s' inclini davant de la voluntat suprema.

La carta de la mare de Oberdank déu haver penetrat en lo cor de Francisco Joseph com una espina.

Rebo una carta de Tarrassa que no ha pogut menos de omplir-me de satisfacció.

Los obrers presos, que durant tant temps han suferit las injurias y persecucions del caciquisme, venian sufrint posats en llibertat.

Dijous de la senmana passada sortiren de la presó 'ls quatre que havian sigut presos últimament, diumenje un altre y 'l dimars los 9 ó 10 que allí quedavan, després de prop de un any de covarhi sense motiu.

La ciutat entera ha saludat ab gran alegria la llibertat de aquels honrats fills del treball als quals, al sortir de la presó sigueren objecte de una manifestació carinyosa y entusiasta.

Gran cosa es que 'l caciquisme al últim haja obert los ulls, comprenent lo precipici de odis y venjansas a que s' dirigia. Gran cosa es que personas ignocents recobrin la llibertat.

¿Pero qui 'ls indemnisa de las molestias, dels perjudicis, dels sufriments que han hagut de passar, en la llarga presó de que han sigut objecte?

Si 'ls caciques de Tarrassa linguessen cabal idea de lo que han fet, no escatimarian medi pera donar la deguda satisfacció a las sevas victimas.

Tres escolans de la Catedral de Girona van fer neteja en la sagristia, emportantse'n dos angelets d' or de la custodia grossa y dos pinyas de perlas de la custodia xica.

Los lladres eran alumnos del Seminari, ó com si diguessim tiravan per capellá.

Y cap allá van anarse'n, es a dir, cap a Fransa, ab las butxacas plenas y la imaginació més plena que las butxacas... ab las delicias qu' esperavan disfrutar en la terra de las cocottes.

Afortunadament aquesta vegada, «los ladrones han sido habidos.»

¡Burros, més que burros!.. ¡No s' haguessen mogut d' Espanya!

Una noticia que, com las cévas, té la virtut de fer plorar.

Segons *El Diario mercantil* lo govern está concertant, pero molt secretament, un nou empréstit ab la casa Rotschildt. Y D. Venanci González, lo ministre de Hisenda encarregat del assumpto, es advocat consultor de aquell opulent banquer.

Sent Rotschildt un gran alet y tenint tal advocat, ningú quedarà extranyat de que 'l país perdi el plet.

A Fransa s' ha precedit últimament a l' elecció de un nou diputat pèl departament de la *Cote d'or*. Y quan creyan los boulangeristas que las provincias farian coro ab Paris, s' han trobat elegit un republicà sobre 'l candidat reaccionari apoyat com de costum pèls agrahits boulangeristas.

Desenganyinse 'ls partidaris del *brav' general*: las borratxeras políticas, com las produhidas pèl ví, no duran més enllá de vintiquatre horas.

La Comissió Executiva de la Medalla conmemorativa del premi concedit a D. Frederich Soler, per l' Academia Espanyola adelantada sos treballs y prompte tindrà lloch la festa per la entrega de la citada medalla al insigne poeta. Ab aquest motiu advertim als que desitjin contribuir al citat obsequi que poden passar a suscriuers en la Llibreria de Lopez, Rambla del mitj 20, advertintlos que a tenor de las bases publicadas, tindrán obció a medalla de bronze, los suscriptors per deu pessetas y de metall blanch los que s' suscriguin per cinch.

CARTAS DE FORA.—De molts poblacions de Catalunya rebém noticias referents a la celebració del onze de febrer, noticias que demostren que l' esperit republicà se conserva vigorós, a través del temps y a despit dels esforços dels enemichs de la República.—En la impossibilitat de parlar de todas las festas celebradas, devém mencionar lo banquet donat a Sarriá, baix la presidencia de D. Ramón Sabater, al qual assistiren un bon número de comensals, reynant lo major entusiasme. ¿Qué dirán ara 'ls que suposavan que Sarriá era una *Navarra aica*?

Y a propòsit de Sarriá a lo millor de la professó que se celebrava 'l dia 12 del actual, acompanyant lo Sant Cristó al desert, va caure una calamarsada, esbargint als devots que hi assistiren. ¿Tan poca abnegació tenen aquests creyents, que no poden resistir lo que cau del cel? ¿O es qu' están desesperats al veure que allí dalt aixó de las professons s' ho prenen tan a la fresca?

L' arcalde de Blanes ha multat a un carnicer perque va dir un renech. No está bé que s' digan paraulas que repugnan a la cultura y a la bona educació: pero, fer pagar multas per aixó es fomentar lo mateix que s' tracta de reprimir. ¿Qui es que s' está d' enjagarne un dels més caragolats, al arrancarli una multa de la butxaca?

Al poble de Ginestar s' ha celebrat per segona vegada un casament civil. Lo jutje qu' es un crach dels més

grossos, feixa una cara de prunas agres que dava llàstima mirar-lo. Un detall que pinta 'l salvatisme dels dels creients: los alumnes de l' Escola catòlica van saledar a la comitiva a cops de pedra. ¡Si s' figuraran aquets cafres que apedregant als que s' casan civilment s' alcansa la gloria del cell!

Fa més de un any que 'l Rector de Riudellots, en vista de que l' Ajuntament havia senyalat deu duros per un home encarregat del relotje públich, cobra 'ls deu duros y 'l relotje no va. Lo que no va tampoch es lo rector que s' nega a pagar lo que li toca per consums, com temps endarrera va negarse a presentar los llibres de batismes pèl reemplás del exércit, lo qual va costarli tres mesos de suspensió, 300 pessetas de multa y las costas. Creguim lo rector de Riudellots, aixó de tenir lo morro tan fort ha de costarli molts disgustos.

A Llivia (Cerdanya) s' ha fundat un cassino catòlich baix l' advocació de Sant Joseph, sens més objecte que fer la guerra als cafés públichs. No contents ab donar las consumacions més baratas—y ab aixó están en lo seu dret—van pendre l' altre dia l' acort d' expulsar al socio que cometés lo delict de assistir a un altre café. Dirigeix lo tal cassino un individu que antes se distingia per las sevas ideas exageradas en sentit anti-clerical. A aquest fulano dehen sobrarli 'ls diners ja que ha promés sis rals cada senmana a la persona encarregada de vendre la CAMPANA DE GRACIA. Ja ho saben los vehins de Llivia: an sols amensarlo de vendre le CAMPANA, tenen assegurats sis rals senmanals. ¡Y encare dirán que al nostre país s' han agotat las minas!

D. PRÁXEDES Y 'L SUFRAGI.

ha acabat la sessió del Congrès. En Sagasta se n ha anat a casa seva a menjar una caixalada, y després de reanimarse una mica, ha encés un puro y s' ha posat a meditar.

Lo pobre home está trist, horriblement trist. Y total per res. Perque va promete a la nació que li donaria 'l sufragi universal, y ara no sab com manegars'ho per sortir del compromís.

Lo més senzill, en apariencia, sería cumplir lo promés y en paus ab tothom; pero precisament aixó es lo que a don Práxedes no li convé.

Despullada de fullaraca y preámbuls, la situació es aquesta: lo senyor Sagasta sab que va prometre 'l sufragi universal, confessa que 'l déu, reconeix lo deute... pero no té ganas de pagarlo.

«¡Quin enredo!» murmura 'l pobre home, contemplant los recargolaments del fum del seu cigarro:—¡n' hi ha per tirarse de cap a las parets!... ¡Qué tonto vaig ser al contraure aquest deute! Y no hi ha remey, ara ha arribat l' hora de satisferlo... es precis indispensable. ¡Crech que acabaré per tornarme boig!...

Y agafant maquinalment un tomo que roda per sobre la taula, s' posa a llegir, buscant una distracció a las sevas penas.

Es un llibre de quentos. Al principi en Sagasta ni sap lo que llegeix, pensant encare ab la espantosa situació que li crea 'l seu solemne deute: pero poch a poch va olvidantse de que fa de President del ministeri y comensa a engrescarse ab los quentos del llibre.

N' hi ha de molt bonichs. Al compás que va llegint, la cara de 'n Sagasta va transformantse gradualment. Ja desarruga 'l front, ja no arrufa 'l nas, ja no está serio, ja comensa a posarse alegre... definitivament, ja riu ab tota la boca. Es tot lo que s' pot demanar: per fer riure una boca com la de don Práxedes, se necessita un estimulante de primera forsa.

Y en Sagasta, riu, riu com un benaventurat. No solzament riu, sino que a pesar de trobarse sol, exclama en veu alta, lo mateix que si ho digués a algú:

«¡Está hè aquest quento! ¡está hè!... ¡No 'n t'è poca de malicia! ¡Ves si s' ha vist res més oportú que aixó!»

«Hi havia un fulano—continúa, llegint lo quento altra vegada,—que devía mil duros a un bon senyor, tan sobrat de diners com faltat de picardia.

«Lo préstam no havia sigut fet a fetxa fixa. Tractantse de dos coneguts com lo fulano y 'l senyor, no s' va creure precis establir cap formalitat.

«Pero va anar passant temps y temps, y 'l fulano no s' cuidava de tornar los mil duros. L' inglés, pacífich é inofensiu com era, va comensar a escamarse, desconfiant de recobrar los seus diners.

«Un dia, per fi, s' determina a anar a empendre 'l deudor.

«—Déu lo quart: venia per alló ¿sab? per aquell pico... aquells mil duros...»

«—¡Ah, ja! Ja 'ls hi pagaré, ja 'ls hi pagaré. Y a propósito, ara qu' es aquí ¿vol que li toqui aquesta massurca nova que ara es moda?»

«L' altre, per condescendencia, va escoltar la massurca. Pero després de la massurca, lo deudor va tocar un vals, després una sinfonía y per fi un ópera entera.

«Lo resultat va ser que al entornarsen, l' inglés s' havia olvidat completament de parlar altra vegada dels mil duros.

«L' endemá, ab tot, va tornar a casa 'l fulano; pero aquest va distréurel tocantli americanas y trossos de saruel!

«Al dia següent hi torna; lo deudor l' empapa altra vegada de notas y més notas, y l' inglés se n va sense 'ls diners.

«Resultat, que 'l bon senyor, a forsa de sentir tocar, va aficionarse a la música del seu deudor y li varen fugir de la memoria 'ls mil duros que li devía.»

Al acabar de llegir lo quento, en Sagasta s' posa a riure altra vegada y tanca 'l llibre.

«¡Sembla talment escrit per mí!—diu, encenent lo cigarro que se li havia apagat,—lo país es l' inglés, jo soch lo deudor y 'ls mil duros lo sufragi universal. ¿Quí 'm priva de fer lo mateix que aquest del quento? En lloch de

massurcas y americanas, entretindrè las Cortes ab projectes militars, qüestions d' alcohols y farinas, lleys del timbre, immoralitats de Cuba... ¡Y aixís, sentint y ocupantse ab aquestas discusions, la nació s' olvidará del sufragi universal! ¡Estich salvat!»

Y repapantse en la butaca, ab la satisfacció d' un home que s' ha tret un gran pes de sobre, tanca 'ls ulls y s' posa a dormir.

FANTÁSTICH.

¡MASSA DEPRESSA!

Fa tres ó quatre senmanas que la premsa, en general, no fa res més que parlarnos del submarí de 'n Peral. Sembla que avuy ja no s' visqui de carn de pá ni de ví, sino de parlar a tothora del célebre submarí.

Jamay ni Prim ni Espartero van arribar tan endalt, ni van lograr tanta fama com aquest ditxós Peral. Peral per carrers y plassas, Peral per las reunions, Peral en las gacetillas, Peral en ilustracions, Peral per mar y per terra Peral per tots los costats...

¡Ay, Peral! Ja li asseguro qu' estém hèn peralists.

Los telégramas dels diaris arriban a fer furor, sobre tot quan comunican noticias d' aquest tenor:

- «Lo submarí sembla un puro.
- «Lo submarí está varat.
- «Lo submarí t'è goteras,
- «Lo submarí está inclinat.
- «Demá, si no s' muda l' ordre, probará si neda hè.
- «Avuy li han tapat ab pega uns quants foradets que t'è.
- «En aquest moment lo pintan,
- «Ja casi está tot pintat.
- «Li están dant un' altra capa.
- «Un cargol se li ha trencat...»

Los corresponsals s' entregan ab un ardor candorós a averiguacions pasmosas, que 'l públich devora ansiós. L' un explica que, ab empenyos, ha pogut veure en Peral qu' es un senyor molt simpátich, un xich calvo y bastant alt. Un altre diu qu' es moreno, un altre diu qu' es molt fi y un altre 'ns conta que s' lleva a las set del demati.

Los bisbes lo felicitan, los teatros li fan funcions, los richs li envían regalos y 'ls menestrals... expressions. Li diuhen gloria d' Espanya, ilustre monsiuro marí, redemptor de la marina y tot lo que no s' pot dir. En fi, que ab tan incensarlo, potsé algún atolondrat li clavi l' incensé als nassos y 'l deixi descalabrat.

Tot aixó está molt en ordre y 'm sembla bastant bonich; pero a aquestos entusiastas vull dals' hi un consell d' amich. Deixant lo bombo de banda, no més los preguntaré,

«¿ja están segurs seguríssims, de que 'l barco anirá hè?»

«Y si al fi d' aquesta gresca resultés un lance trist, y 'l submarí fos un fiasco com altres invents qu' hem vist?»

«No sería hèn ridícul tot lo soroll que han armat, y 'ls cants y pólvora en salva que aquestes días han gastat?»

Guardin, guardin l' entussiasme per quan sigui la ocasió, y esperin que 'l nou iciteño digui si es útil ó nó.

Tot l' escándol que ara mouhen no més serveix, en total per marejá y donar pena a aquest simpátich Peral. Deixin que s' fassi la proba, y si 'l barco-peix va hè, aplaudirém tots a coro ó més hèn dit, jo 'l primé.

C. GUMÁ.

LO DE VALLS.

és de una vegada hem tingut ocasió de ocuparnos de las genialitats y caparradas del arcalde de Valls, que per nombrament del govern, t'è la patxorra de presidir un ajuntament qu' en sa gran majoria li es contrari. Pero ell no s' apura per aixó, ni per res del món.

La ciutat de Valls, gracias a tan valent arcalde ha quedat convertida

en una especie de cantó *torrista*. Tant es aixís que 'l arcalde, protegit per D. Pere Antón, després de haberse desmandat contra la inmensa majoria de aquells vehins legítimament representats en la Corporació municipal, ha tingut la barra—que barra s' necessita—de plantar cara a las autoritats superiors de la Provincia, y hasta crech que al Consell d' Estat y al mateix Govern. ¡Déu nos guard' de un arcalde quan pert lo freno y s' desboca!

Se tracta actualment de un regidor, un tal Riera, al qual se l' ha declarat incapacitat pera desempenyar lo càrrech. Varias ordres han sigut comunicadas al famós arcalde, manantli que 'l desposseheixi. ¿Y qué ha fet l' arcalde de Valls? Considerant que 'l tal Riera es un dels pochos amichs que li quedan dintre del Ajuntament y tenint en compte que a Valls no hi ha més Déu que l' arcalde, s' ha ficat las ordres superiors a la butxaca y ha dispostat que 'l regidor destituhit continúhi exercint lo càrrech com si tal cosa.

La població s' indigna. La presencia del regidor ilegal en lo saló de sessions exaspera y excita fins als més tranquils y pacients, y al arribar a tal extrem, l' arcalde de Valls se rodeja de civils y de una guardia negra que ja fa temps va crearse pèls seu us particular, y desde la presidencia del Ajuntament sembla que digui:—¡Cuydado 'l que alsa 'l gallo, que soch molt capás de ferli clavar quatre balas al cap!

Tal es la situació de Valls en lo present moment històrich. La rahò y la justicia atropelladas; las ordres, de la Superioritat desobehidas; la població trayent foch pèls caixals, y l' arcalde ribentse de la població, de la Superioritat, de la rahò y de la justicia.

¡Llàstima que s' haja abolit l' esclavitut a Cuba, que ara que D. Pere Antón se n hi va, seguns diuhen, podria endurese 'n al arcalde de Valls, y colocar lo de capatás en qualsevol ingení! Probas ha donat lo tal arcalde de ser un home que t'è fetje por tot.

P. DEL O

esperava un acte de 'n López Dominguez; y en efecte, dimars va pronunciar un discurs indeterminat, vacilant, incoloro, inocent.

Ell y en Portuondo, un republicà que s' ha fet monàrquich, tractavan de volcar a n' en Sagasta, y 'ls que han caygut han sigut ells.

Es lo que deya'en Romero Robledo al sortir de la sessió:—Home, aquestas cosas s' ensejan millor.

Verdaderament aixó encare es pitjor que 'l fer una planxa: es fer una planxa y caure del trapecí.

En Martos s' espavila donant *thés* als homes públichs del Congrès y als periodistas de tots los partits. A tothom convida menos a n' en Canalejas.

Al menos D. Cristino dona alguna cosa, y no fa com D. Práxedes que promet molt y no dona res.

Y ja ho diu lo refrán:—Més val un t'è que un *te daré*.

Diu qu' en los corredors més foscós del Congrès se troban casi cada tarde en Sagasta y en Romero Robledo, parlant ab molta intimitat de las sevas cosas.

No hi ha res més atractiu pèls enamorats que ferse l' amor darrera de las portas.

¡Bonich casament se prepara! Lo nuvi porta per dot un gran tupé; y la nuvia, una dentadura colossal.

Alemania, aixís com avants amenassá las Carolinas, amenassa en aquets moments las islas de Samoa.

Fortuna que 'ls Estats Units vigilan, y si tan conve cantarán las quaranta a n' en Bismark.

Las islas de Samoa al igual que las Carolinas, están situadas en lo mar Pacífich.

Pero allá ahont se fican los alemanys, disputas seguras.

¡Son uns busca-rahóns capassos de fer perdre 'ls estrepes fins al mar *Pacífich!*

L' emperador Guillém, no content ab los 12 milions y mitj de marchs que li paga Prussia, ha demanat un augment de sou de 3 milions y mitj.

Nada, vol que li pujin la má d' obra.

¡Jo tos Prussia y 'm sortís ab aquesta embaixada, ja 'm sentiria!

—Tan es que risqui com que rasqui—li diria—jo no dono un quarto més; y vaja, si no li agrada, declaris en *huelga*.

La resolució de derribar l' *Hôtel Internacional* sembla que ha causat un gran disgust a n' en Martos.

D. Cristino t'è molt mala sombra. Tot lo qu' ell protegeix, cau.

Primer la monarquia de D. Amadeo, y ara últimament lo Gran *Hôtel Internacional*.

En Nocedal invita a n' en Llauder a discutir las qüestions pendents entre 'ls dos en un local espayós y capás ahont pugan reunirse 'ls partidaris de l' un y del altre.

Per mí que 'ls cedéixin la Plassa de Toros. Ab una condició: que un cop sigan a dins se tanquin totas las portas.

Cuyti, marchi bèn depressa...
cuytado á girar la cara,
no sigüés cas que 'l cridessin
com la darrera vegada.

Son quatre gats molt astuts
los que li han fet la parada;
pero la rata es molt vella
y ademés la sab molt llarga.

Advertencia final: no asistirán á la corrida sinó 'ls carlins, los nocedalistas y las mulas del arrastre.

De Málaga han emigrat 72 professors de primeras lletres.
Efe, A, Eme FAM.

Un piropo de la *Epoca* á la familia de Habsburgo-Lorena de que forma part la reina regent d' Espanya.
«En la casa de Habsburgo-Lorena, la locura es hereditaria.»

Si jo fos individu de la casa de Habsburgo-Lorena, no tindria més que una mania:
La de no cridar may als conservadors al poder.

Los Grans d' Espanya (no 'm refereixo al blat, ni al ordi, ni al panis) están disgustadíssims perque tracta de conferir-se al general Córdoba 'l càrrech de jefe de alabarders, en rahò de que l' agraciad no es Gran d' Espanya com ell.

«Qué no es Gran d' Espanya? Això ray, es molt senzill: que camini de puntetas y creixerá tres travessos de dit. Y si això no basta, no tè més que anar pèl món ab camas de fusta.

La *Fé*, periódich carlista de Madrid, fa una declaració important. Diu que 'ls carlins venen de molt lluny: que 'l seu origen se remonta als primers dias de la creació del món.

Ara bè, considerant que Adan no va ser creat fins l' últim dia, clarament se deduheix que 'ls carlins son anteriors al primer home.

Lo qual confirma l' opinió que molts ne ténim formada. Lo carli es un animal produete del crusament del bé y 'l tigre. Y encare conserva las qualitats del un y del altre, segons vaja á la iglesia ó á la montanya.

Dimecres va comperèixer un senyor al Congrés de diputats, vestint livita y ab lo pit tot plé de creus.

Després de presentarse al periodistas dihentlos que l' havian nombrat ministre de Foment, s' encaminava tot tranquil al banch blau ab lo propòsit de sentars' hi.

Los porters van detenirlo. L' infelis era un monomaniach.

Boig per boig, no era mala la idea que tenia.

Altres antes qu' ell hi han fet bitllas en aquell famós banch blau.

Per lo tant, jo opino que han fet molt mal no deixantli pendre possessió del càrrech.

Si ab ministres sabis hem anat sempre tan malament, tal vegada ab ministres boigs, la Espanya se arreglaria.

Sobre 'l pacte secret que por haverhi entre en Sagasta y en Cánovas, diu *El Noticiero*:

«Parece que Sagasta-Hernani entregará el poder, cuando Cánovas-Silva toque la corneta.»

Res de aixó: quan en Cánovas-Silva toqui la corneta lo pais tocará 'l pito.
Y en Sagasta-Hernani no sentirá res.

A LO INSFRAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Do ro te-a.
2. ANAGRAMA.—A las-A lsa-Sala.
3. TRENCA-CLOSCAS.—Los diamantes de la corona.
4. PROBLEMA.

$$\begin{array}{r} 30 + 5 = 35 \\ 40 - 5 = 35 \\ 7 \times 5 = 35 \\ 175 : 5 = 35 \end{array}$$

252

5. GEROGLÍFICH.—Per Valencians, Valencia.
Han endavinat totas las solucions los ciutadans J. No-guera, Un Pela-canyas y Pere Barbeta; 4 J. R. X y Un borinot; 3, Toros de Veuraygua y F. Roig Sanfeliu; 2 Quatre buròts y 1 no més K Novas del K Stell y Sicut Erat.

XARADA.

Lo fill de la Dos-quarta que diu qu' es escolá porta una tres-segona que don' gust de mirar. Per més que l' una-quinta—quarta. á ca l lot aná tacantsela. y presumo que una quart-dos rebrá.

PAM Y PIPA.

ENDAVINALLA

No só guerrer y tinch casco, no só poble y tinch bandera, remeno y no só bolera tinch gat y tinch capità; corro 'l mon y al Born no torno, só lliure y porto cadena: vaja búsa m' quina pena! ¡Tot t' ho tindré d' explicá!

PERE FELIU.

QUADRAT.

.....
.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal: al hivern se 'n por-

tan.—Segona: nom de dona.—Tercera: carrera.—Quarta: carrer de Madrid.—Quinta: Personatge infernal.

J. ROCA.

TRENCA-CLOSCAS.

ANA COLLADO DE SIMON.

ARTÉS.

Formar ab aquestas llettras lo títul de una aplaudida sarsuela castellana.

UN BEMOL.

GEROGLÍFICH.

SEE E
XX
OOO
DIIM
I I

PERET DE REUS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans E. Durán de Breda, J. S., Un Baturro, Mario y Ferrer; Toros de Veure aygua. Quatre buròts, O. Pera Bufo, Cap de Fusté, Peret dels Recons y Nen Tít.—Lo que 'ns envian no, fa per casa.

Ciutadans Joseph Pep y C.ª, J. Usón, V. Matali C., Noy de Sarriá, Internacionalitat y C.ª, K. Novas del K. Stell, J. Coca y Coca, P. Chaniduc, J. F. Gavires, E. Ferrer Oliveras, Japet de l' Orga, J. P. de Vidreras, J. Stacamsa, y J. Roig Sanfeliu.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutada Abel: La poesia no es apropiada y ademés resulta molt llarga.—Pere Reig: Va bé lo que 'ns envia.—J. Cap: Gracias per las noticias que 'ns dona: los versos no 'ns acaban de fé 'l pes.—La Mosca Diva: Aprofitarem un acudit: lo demes no 'ns serveix.—M. Badia: En l' article hi ha detalls bonichs y cosas rebuscadas. L' final es lo que 'ns fa menos felissos.—E. Novell: La vinguda de la diva de-barata la oportunitat dels seus versos.—B. Xinxola: Lo que 'ns envia es aprofitable: lo compromís que 'ns demana no depen de nosaltres sinó del merit y bondat de lo que 'ns remeti.—Parthenia: La poesia careix de novetat.—Un Badaloni: Tindrém present la seva observació, per la qual li donem las gracias.—J. V. y C. (Collbató) ¿Creura que no l' enteném?—P. V. (Vilanova): Mirarém de complaire'l, per més que prefeririam ferla a mans de algú que no flaria al corréu.—Mejagior: Es incorrecta y la idea es molt gastada.—J. Roig y C.—Esta algo millor; pero encare fluijeja.—J. T. (Garrigella): la noticia es grave y no podem publicarla, sinó ab una firma con-guda que 'n responga.—R. Rocavert: Lo monótech necessita alguna composura.—F. de P. P. (Rupia): Los fets que 'ns participa no tenen prou importancia.—Magnet Petit: Va ser degut a un lapsus de la imprenta.—Ferrán Bolivar: Hem rebut l' article fora de temps.—Un miquelet: La poesia es fluixa.—J. T. Anguila: Sab que 'ls acudits de vosté son molt vells y sapijuts de tothom?—M. Riusec: Hi ha versos que tenen las camas llargas y per lo tant la poesia coixeja.—Pepet del Carril: Aprofitarem l' epigrama. En la poesia hi ha moltas rimas agafadas pels cabells.—R. Xala: Es fluixet.—Ll. Salvador: Queda servit.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.